

لکته‌ها

اسرگذشت‌های خواندنی

سید جواد حسینی

صحرای عرفات ایستاده بود. وقت دعا
خلق دست برداشته بودند و دعا،
می‌کردند و حاجت می‌طلبیدند.
جوانی را دید که خاموش بود. شخصی
نزد او رفت و گفت: «ای جوان! زمان
اجابت است، مکان مکرم است و زمان
معظم؛ چرا دعائی کنی و حاجتی
نمی‌طلبی و دستی برنمی‌داری؟» گفت:
«ای عزیزاً چه کنم؟ اگر زبان است که
آلوده است از غیبت، و اگر دست که در
معصیت است. دست و زبان ندارم که

۱. اثر شیر خوردن
عوج بن عناق شیر زنا خوردۀ بود
که به جنگ موسی آمد. بخت النصر
شیر سگ خورد که در شب اول
خر و جشن مادرش را شقّه کرد و
بیت المقدس را ویران نمود. ابن ملجم
مرادی شیر یک زن یهودی را خوردۀ
بود که سرانجام علی ظهیراً را به شهادت
رساند. پسر شیخ فضل الله شیر زن
ناصبه را خوردۀ بود که پای چوبه دار
پدر کف می‌زد. کیانوری، رهبر حزب
توده نیز از همان پسر متولد شد.^۱

۲. دست و زبان آلوده
روز بیان بقلی شیرازی در

۱. داستانهای شگفت از تربیت فرزند، حیدر
قنبی، انتشارات فاتح خیر، قم، چاپ اول
.۳۸۴، ص ۲۸ و ۲۸.

زینب علیها السلام نیز توسط خداوند بعد از تولدشان تعیین شده است.

۴. به یاد خدا باش!

آیت الله جوادی آملی می‌گوید:

«زمانی عازم زیارت بیت الله الحرام بودم. می‌خواستم به مکه مشرف شوم. آن زمان مصادف با زمستان بود. برای عرض سلام و خدا حافظی محضر علامه طباطبائی رفتم. عرض کردم: عازم بیت الله الحرام هستم، نصیحتی بفرمایید که به کار من بباید و در این سفر توشه راه من باشد. ایشان این آیه مبارکه را به عنوان نصیحت و زاد راه قرائت کردند: «فَإِذْ كُرُونَى أَذْكُرْ كُمْ»؛ (به یاد من باشید تا به یاد شما باشم). اگر خدا به یاد انسان بود، انسان از جهل نجات پیدا می‌کند. هرگز عاجز نمی‌شود و در نمی‌ماند. و اگر به مشکل اخلاقی گیر کرد، خدایی که دارای اسماء حسنی است، گره اخلاقی او را هم می‌گشاید».^۵

۱. مجله زائر، مؤسسه قدس، شماره ۱۴۱، ۱۳۸۵، ص ۳۳.

۲. مریم / ۷.

۳. آل عمران / ۴۵.

۴. هود / ۷۱.

۵. مجله زائر، شماره ۱۴۱، ص ۳۳.

شایسته آن باشد که حاجتی بطلبیم یا به دعا بردارم. مرا روی خواستن و طلب کردن و گفتن نیست؛ اگر تو را هست، بگو و بخوان». ^۱

۳. نام‌گذاری توسط خداوند

خداوند نام‌گذاری برخی افراد را خود به عهده گرفته و قبل از تولد آنان، نامشان را مشخص نموده است. در قرآن به چهار مورد اشاره شده است:

۱. حضرت یحیی: «إِنَّا بَيْتَرُكَ بِعَلَمٍ أَسْمَهُ يَحْيَى»؛ ^۲ (ما تو را به پسری که نامش یحیی است، مژده می‌دهیم).

۲. حضرت عیسی: «إِنَّ اللَّهَ يَبْيَثِرُكَ بِكَلِمَةٍ مِنْهُ أَسْمَهُ الْمَسِيحُ عِيسَى»؛ ^۳ (خداوند تو را به کلمه‌ای از جانب خود که نامش مسیح (عیسی) است، بشارت می‌دهد).

۳ و ۴. حضرت إسحاق و یعقوب: «فَبَشَّرَنَّهَا بِإِسْحَاقَ وَمِنْ وَرَأْءِ إِسْحَاقَ يَعْقُوبَ»؛ ^۴ (پس وی را به إسحاق و از پی إسحاق به یعقوب مژده دادیم).

البته در روایات آمده است که نام بزرگوارانی چون علی علیهم السلام، فاطمه زهراء علیها السلام، حسن علیه السلام، حسین علیه السلام و

کسی که با قلم نوشت، ادریس پیامبر بود. نخستین جغرافی دان مسلمان، هشام بن محمد کلبی (قرن سوم ق) بود. اوّلین کسی که سکه ضرب کرد و این کار را با پیشنهاد امام سجاد علیه السلام انجام داد، عبد الملک بن مروان بود. در نهایت، نخستین کسی که در خصوص «سرطان زایی» سخن گفت، علی بن عباس اهوازی (طبیب عضد الدوله دیلمی) بود.^۱

۵. دعوت، نشانه دوستی
علی بن موفق گوید: «شبی خانه خدا را طوف کرده و دور رکعت نماز در کنار حجر الاسود به جای آوردم، سپس گریان و نالان سرم را به حجر الاسود چسباندم و گفتم: چقدر در این خانه شریف و مبارک حاضر شوم، ولی هیچ خیر و فضیلتی بر من اضافه نشود، سپس در حالت خواب و بیداری بودم که هاتفی ندا داد: ای علی! سخنانت را شنیدم. آیا تو کسی را به خانه ات دعوت می کنی که او را دوست نداشته باشی؟»^۲

۱. کلید معارف، ص ۲۷، ۲۸، ۶۵ و ۶۶.

۲. مجله زائر، شماره ۱۴۱، ص ۳۳.

۵. برخی از اوّلینها در ابتکار اوّلین کسانی که کاغذ را از پنجه، کتان و کتف ساختند، مسلمانان بودند. اوّلین کسی که «اسطر لاب» ساخت، ابو إسحاق إبراهيم فزاری مسلمان (قرن دوم ق) بود. نخستین کسی که حالات ششگانه را در مثلث کروی قائم الزاویه استعمال کرد، خواجه نصیر الدین طوسی بود. اوّلین کسی که طبقات هفتگانه چشم را مطرح کرد، خواجه نصیر الدین طوسی بود. جابر بن حیان همو که الكل را کشف کرد، شاگرد امام صادق علیه السلام بود. اوّلین کسی که از پنجه در طب استفاده کرد، احمد بن حسین بن عبد الله غضائی بود. نخستین کسی که از راه اندازه گیری طول و عرض جغرافیایی نقشه های جغرافیایی را ترسیم کرد، زکریای رازی بود. نخستین مهندس ایرانی که نقشه «ایران» را ترسیم کرد، سرتیپ بغايري بود. اوّلین کسی که خط ثلث نوشت، ابن مقلد شیرازی بود. نخستین کسی که خط نستعلیق نوشت، میرعلی تبریزی بود. اوّلین نویسنده خط تعلیق خواجه تاج اصفهانی بود. نخستین